

Referat af Møde i ODAs eArkiveringsnetværk

Dato: 29. august 2018

Sted: Københavns Stadsarkiv, Stormgade 20, 1555 København V.

Tid: kl. 10:00 – 15:00

Referent: Mie Andersen, NæstvedArkiverne

1. Velkommen til København og til nye netværksmedlemmer

Mads bød velkommen til Københavns Stadsarkiv og til de 25 deltagere.

2. Bemærkninger til referat fra møde i Ålborg den 27. februar 2017

Ingen.

3. Adgang til digitale arkivalier/data i arkiveringsversioner

v/Elisabeth Bloch, Københavns Stadsarkiv

Hvad må arkiverne udlevere og til hvem? (myndigheder, borgere osv.)

Hvad er vi forpligtet til? Adgang ift. arkivlov/aktindsigt/persondataforordning

Elisabeth skitserede de forskellige måder, hvorpå borgere kan få adgang til arkivalier/data i kommunen.

Aktindsigt eller arkivadgang?

De forskellige former for indsigt fungerer parallelt. Det betyder, at retten til aktindsigt ikke ophører ved aflevering til arkiv. Det betyder også, at arkivadgang kan søges, hvis arkivalierne er 20 år gamle og (endnu) ikke afleveret til arkiv. Anmodninger om aktindsigt behandles normalt af den forvaltningsmyndighed, der oprindeligt har behandlet sagen. Arkivadgang behandles normalt af arkivet eller den forvaltningsenhed, der har sagen/oplysningerne i sin varetægt. Men det afhænger af den delegation, som kommunalbestyrelsen har foretaget, dvs. hvad står der i arkivernes vedtægter.

Registerindsigt (Persondataforordning/Databeskyttelseslov/arkivlov)

Da arkivering i databeskyttelsesmæssig forstand udgør et (det eneste) alternativ til sletning, og da et kommunalt arkiv derfor skal udgøre en selvstændig organisatorisk og sikkerhedsmæssig enhed (= selvstændig dataansvarlig myndighed) i forhold til den kommunale forvaltning, som arkivet modtager arkiveringspligtige persondata fra, er arkivet ikke omfattet af generelle aktindsigtsanmodninger til kommunen. (Bemærk dog, at vi afventer en arkivlovsrevision, og at persondataforordningens artikel 115 derfor pt. er gældende ret)

Arkivet er imidlertid ikke fritaget for at give borgere registerindsigt, hvis de beder om det. (arkivlovens §42). I Københavns Kommune overvejes det, om kommunen i sine svar til borgerne, der beder om indsigt i personoplysninger efter databeskyttelsesloven, skal give en servicemeddelelse om, at persondata, der ikke længere er i administrativ brug i kommunen og derfor slettede i kommunens driftsystemer, kan være overført til opbevaring i Stadsarkivet efter reglerne i arkivlovgivningen (jf. arkivlovens §42)

Hvad må arkivet udlevere til forvaltningen og på hvilke vilkår

Man gå ud fra, at forvaltningen selv har (en kopi) af sine data, så længe de er i administrativ brug. Hvis arkivet skal fungere som mellemarkiv (databehandler) for kommunen, skal man have et skarpt blik for, hvornår man er databehandler, og hvornår man er dataansvarlig. Hvis arkivet (dataansvarlig) har eneste kopi, og hvis tilgængelighedsfristen ikke er udløbet, er der ingen vej uden om en tilgængelighedssag, altså ansøgning om dispensation – og måske indhentning af samtykke fra Datatilsynet (formentlig ikke nødvendig, hvis formålet er en borgers anmodning om aktindsigt).

4. It-systemer og specifikke afleveringer

a. *Orientering om udtræk fra SkoleIntra, v/Claus, Silkeborg*

b. *Facit/workbase v/Christian, Guldborgsund*

Skoleintra

Claus orienterede om, at 27 skoler i Silkeborg anvender Skoleintra. Overvejelserne i Silkeborg drejer sig om flytning af data: hvilke data skal flyttes til AULA, til esdh-systemet, til arkivet - og hvad skal slettes. SkoleIntra er anvendt i Silkeborg i perioden 2007-2017, og arkivet ønsker at bevare mindst en skoles fulde dataindhold. Rent teknisk kan det lade sig gøre, kontekstdokumentationen må sikkert skabes af Silkeborg Arkiv.

Facit/workbase

Problematikken handler om, der kan findes bevaringsværdige data i arbejdsmarkedssystemerne, selv om der generelt ikke skal bevares data fra arbejdsmarkedssystemer, og at RA - med den nye bevaringsbestemmelse - åbner mulighed for, at de bevaringsværdige data kun skal bevares, hvis de relativt let kan udsøges og arkiveres. Christian har undersøgt, hvad det koster at få de 2500 integrationssager i Guldborgsund Kommune arkiveret. Det er ualmindelig dyrt. Hvad gør man så? Hvordan får arkiverne taget stilling til problematikken? Guldborgsund overvejer at bringe Kombit i spil.

Esbjerg anvender Momentum, og her er udfordringer med, at integrationssager kan ikke identificeres, idet sagerne ikke er tilknyttet KLE. Frederiksberg har Facit. Det er sat op med en række sagstyper, så i Facit bør disse typer sager kunne udgrænses. Vejle har overført de bevaringsværdige sager til esdh-systemet.

Netværket er interesseret i at følge både Silkeborgs arbejde med arkivering af Skoleintra samt Guldborgsunds arbejde med arkivering af flygtninge- og integrationssager.

5. Lovgivning

- herunder *GDPR/databeskyttelsesforordningen*

Mange kommuner oplever flere forskellige typer af henvendelser fra både borgere og kommune med henvisning databeskyttelsesforordningen. Niels-Peter fortalte, at Haderslev Kommune har fået en indsigtsanmodning, hvor borgeren ønsker at få alt data om sig selv slettet. Opmærksomhed på, at der er forskel på data i kommunens driftssystemer og arkivets arkiveringsversioner.

6. Samarbejde med Rigsarkivet

K-udvalget

Charlotte orienterede om K-udvalgets planlægning af Rigsarkivets faglige møde med kommende § 7 arkiverne. Desuden arbejder Rigsarkivet fortsat med myndighedernes adgang til egne data på baggrund af et konkret projekt med Moderniseringsstyrelsen, hvor også Datatilsynet inddrages. § 7 arkiverne er interesseret i at følge dette projekt, da det er en generel problemstilling, og resultatet er derfor interessant for alle offentlige arkiver.

Temadag for testere

Simon orienterede om, at mødet bliver med en "hands-on" tilgang, og at det afholdes i oktober i Tårnby.

Leverandørmøder hos RA

Lars Bo og Else deltog i det afholdt møde. Lars Bo opfordrede til, at arkivsammenslutninger fx NEA/KOMDA har muligheden for at "sige noget" og få et budskab igennem til en større kreds af leverandører.

7. Teknisk

CSC leverer av'er uden fx relationer. Der er arkivfaglige udfordring med paradigmesager, der bare vokser og vokser. Casper, Ålborg, efterlyste en ny paradigmesag på disse systemer som en løsningsmulighed. Udfordringen er, at det er meget fleksible systemer, og der vil være meget, som er kommunespecifikt.

DUBU: Charlotte orienterede om, at DUBU 3.0 bliver sat i drift i januar 2019. Leverandøren stiller et arkiveringsværktøj til rådighed, og tanken er, at kommunerne selv skal arkivere data og arkiverne teste. Spørgsmålet er, om arkiverne kan være tilfredse med det? Arkiverne skal være opmærksom på snitflade: Forvaltningen er ansvarlig for produktionen af arkiveringsversionen, arkivet tester. Hvem retter evt. fejl?

Claus gjorde opmærksom på, at Århus har fået en ny pris vedr. KMD Sag journalnotaterne (0,04 kr./stk.). Den nye pris afspejler, at Claus selv arbejder med udtrækket, men det er et interessant spørgsmål, om andre kommuner/arkiver kan få samme mulighed.

8. Projekt Bornholmske Billeder

v/Asbjørn Skødt, Bornholms Ø-arkiv

Diskussion om digitale arkivløsninger for det lokalhistoriske område og analoge kommunearkivalier.

Asbjørn orienterede om Bornholms nye Bevarings-, registrerings og formidlingsløsning, med navnet "Bornholmske Billeder" (BB). BB er et samarbejde mellem Bornholms Ø-arkiv og Bornholms Museum om bevaring og formidling af digitale kilder til øens historie. Platformen bygger på Cumulus, der også anvendes af Gladsaxe, Nationalmuseet, KBH m.fl. Attention solutions er frontend og et tilkøb koster 10.000 kr.

Asbjørn fortalte, at BB vil komme til at indeholde alle digitalt skabte og digitaliserede arkivalier fra private arkiver. Et af spørgsmålene til netværket handlede om, hvordan arkiverne bedst muligt understøtter digitalt fødte arkivalier på privatarkivområdet. Vil det give mening at lave arkiveringsversioner af arkivmateriale fra det private område, når RA har meldt ud, at deres SABA løsning ikke bliver videreudviklet. Der er ikke et lovkrav for private arkivalier, og meget få arkiver har en konkret strategi for indsamling, bevaring og registrering af digitale private arkivalier.

Claus med flere advarede mod at lave arkiveringsversioner af private arkivalier. Mads oplyste, at København laver "bevaringsversioner" - ikke arkiveringsversioner - men samlinger af digitale arkivalier.

Inger spurgte til, hvilke fordele brugerne får af projektet? Asbjørn svarede, at offentligheden skal kunne søge og anvende digitalt arkivmateriale på en let måde. Ønsket er at BB bliver et samlet udgangspunkt for øens historie.

9. Arbejdsgruppen vedr. det afleveringsforberedende arbejde

Vanessa fortalte, at gruppen kører fint og mødes ca. 4-5 gange årligt om det lavpraktiske arbejde, der går forud for en aflevering af forskellige systemer. Det kan fx være problemstillinger om tabeller og feltbeskrivelser, afleveringsbestemmelser, kontekstdokumentation og anden erfaringsudveksling. Det er altid med udgangspunkt i konkrete cases og en slags arbejds møder i fællesskab.

Nye medlemmer er velkomne. Næste møde er i Vejle. Gruppen sender en dagsorden ud til næste møde til hele eArkiveringsnetværket denne gang. Kontakt Frank Bache Andersen eller netværkets koordinator, hvis du vil være med.

10. Valg af ny koordinator for 2019

Ny netværkskoordinator for 2019 er Inger Lyngdrup Nørgård fra Randers Stadsarkiv ☺

11. Næste møde

mandag den 4. februar 2019 i Vejle.

12. Eventuelt

Claus, Århus, rejste det interessante spørgsmål om, hvorfor vi skal have årlige av'er fra KMD i stedet for hvert 5. år. Lars Bo fortalte på baggrund af sin tid i KMD Arkivering, at der lå en arkivfaglig beslutning bag. Det giver mening for økonomisystemer og mindre registersystemer som fx KMD Institution, ellers risikerer man at få sager, der er lukket uden indhold. Der er ingen historiklog. Men det er et godt spørgsmål, der sikkert er en overvejelse værd og som med fordel kunne tages op igen i netværket for en mere samlet vurdering og evt. udmelding.